

Afsnit: Kulturarv

Hjørring Kommuneplan 2016

Plus15

Bosætning og
Erhverv

Natur og
Landskab

Klima og
Energi

Infrastruktur
og Mobilitet

Kulturarv

Hvad gælder for
mig?

SØG

Sådan bruger du
planen

www.kommuneplan2016.hjoerring.dk

Hjørring Kommune

Indholdsfortegnelse

Kulturarv	3
Værdifulde kulturmiljøer	5
Bevaringsværdige bygninger	7
Kirkeomgivelser	9
Karaktergivende træer og beplantninger	10
Kort og retningslinjer	12
Værdifulde kulturmiljøer	13
Bevaringsværdige bygninger	16
Kirkeomgivelser	18
Karaktergivende træer og beplantning	20

Kulturarv

De værdifulde kulturmiljøer, bevaringsværdige bygninger og karaktergivende kirker i Hjørring Kommune fortæller "historierne" om fortiden og livet på egnen. Byer, sommerhusområder og det åbne land er i konstant forandring, og derfor ændrer de kulturhistoriske spor sig over tid, ved at nye spor tilføjes, og hidtidige spor forsvinder eller ændres.

De stedbundne potentialer og muligheden for at bringe disse ressourcer i spil for at skabe udvikling er i fokus i PLUS15. Kulturarven har en særlig værdi som stedbunden ressource for bosætning, erhvervsudvikling og turisme. Velbevaret kulturarv gør et område mere attraktivt, og ny forskning viser eksempelvis, at hvis et hus er bevaringsværdigt eller ligger i et område med bevaringsværdige bygninger, stiger ejendomsværdien.

Hjørring Kommune vil

- Bringe kulturarven i spil som værdifuld ressource i forhold til at gøre kommunen til et attraktivt sted at bo, at etablere og udvikle virksomhed samt et spændende sted at besøge.
- Være sparringspartner, når der planlægges ændret anvendelse eller udvikling af kulturhistoriske værdier, så forandringer sker i overensstemmelse med kulturværdierne og samtidig tilfører ny kvalitet.

Kulturarv som ressource for bosætning, erhvervsudvikling og turisme

Kulturarven udgør en vedvarende stedbunden ressource i kommunens udvikling. Hvert lokalområde har sin særlige fortælling og spor efter den menneskelige aktivitet gennem tid. Ved at bruge det bedste af fortiden til at forme fremtiden, kan kulturarven bidrage positivt til den fysiske, kulturelle, sociale og økonomiske udvikling i kommunen.

Kulturarvens udviklingspotentiale består i at styrke det lokale områdes historiefortælling og identitet ved at trække linjer fra fortiden ind i nutidens byer og landskaber. I forhold til bosætning kan der i forbindelse med såvel byudvikling som byomdannelse skabes spændende bymiljøer og lokalområder med bevaringsværdige bygninger og karaktergivende træer og beplantninger, som kan tiltrække borgere og besøgende. Spændende bymiljøer og lokalområder kan samtidig tiltrække erhvervsliv og besøgende, f.eks. når en tidligere klædefabrik ombygges til kunstmuseum, eller en tidligere hestestald omdannes til udstilling.

I forhold til erhvervs- og turismeudvikling rummer dele af kulturarven direkte potentialer i forhold til lokal håndværksmæssig viden, oplevelsestilbud med udgangspunkt i

kulturmiljøer og salg af lokalt producerede kvalitetsvarer fra autentiske kulturmiljøer, f.eks. temabyvandring og -rundvisninger, øl brygget i klosterkælderen og friskfanget fisk solgt fra landingspladsen.

For at kulturarven kan anvendes som et aktiv, er det en forudsætning, at kulturarven beskyttes, og at historiefortællingen formidles. Borgere og besøgende skal kunne se og opleve kulturarven i byrummet og i landskabet, og de skal have mulighed for at få kendskab til historiefortællingen. Kulturarven skal samtidig være tilgængelig for alle – både adgangs- og formidlingsmæssigt.

Sparring om udvikling af kulturhistoriske værdier

Kulturarven er en del af helheden i byer, sommerhusområder og på landet. Hjørring Kommune ønsker at værne om de kulturhistoriske spor og samtidig skabe plads til kreativ anvendelse og kvalitativ udvikling af kulturværdierne som ressource i forhold til bosætning, erhvervsudvikling og turisme.

Formålet med at udpege kulturarven er ikke at hindre udvikling og omdannelse af det enkelte område eller den enkelte bygning. Der skal fortsat kunne ske udvikling og forandring - også inden for det udpegede kulturmiljø, af den bevaringsværdige bygning og i kirkeomgivelser - men det skal ske i respekt for kulturarven, så markante rumlige træk og historiske elementer understreges og tilføjes ny kvalitet for den fremtidige historiefortælling. Hjørring Kommune vil gerne være sparringspartner og indgå i en dialog, når der er planlægges en sådan udvikling eller omdannelse af områder eller bygninger med kulturhistoriske værdier.

Forandringer skal tage udgangspunkt i det udpegede kulturmiljøes karakter og kvalitet og ske i respekt for byggetradition og arkitektur. Under opfyldelse af disse forudsætninger er det muligt at tilføre nye elementer og moderne arkitektur til det værdifulde kulturmiljø, den bevaringsværdige bygning eller kirkens omgivelser.

Værdifulde kulturmiljøer

Hjørring Kommune har mange kulturmiljøer, hvor den historiske fortælling om den menneskelige aktivitet og den samfundsmæssige udvikling er synlig i landskabet eller i byen. Kulturmiljøerne er knyttet til den faste kulturarv som bygninger og anlæg, men også til det liv, de aktiviteter og de traditioner, der er foregået her.

Stedbunden ressource

Hjørring Kommune betragter kulturmiljøerne som en vedvarende stedbunden ressource, og de skal bruges som en strategisk brik i kommunens udvikling. Kvaliteterne og værdierne i kulturmiljøerne kan medvirke til at skabe dynamiske og spændende miljøer, der kan tiltrække investeringer og fremme bosætning, erhvervsudvikling og turisme. De væsentligste kulturmiljøer med en synlig historiefortælling skal derfor beskyttes.

Respektfuld udvikling

Der skal fortsat kunne ske udvikling og omdannelse indenfor et værdifuldt kulturmiljø, men forandringerne skal ske i respekt for de kulturhistoriske værdier. Hjørring Kommune vil gerne være sparringspartner, når der er planlægges en sådan forandring.

Visuel arkitekturguide

Som et hjælpeværktøj har Hjørring Kommune udarbejdet en "Visuel arkitekturguide for det åbne land", der skal fremme en dialog om arkitektonisk og visuel kvalitet i det åbne land. Hjørring Kommune ønsker også at skabe forståelse og viden om landskabets geologiske og landskabelige værdi gennem øget formidling.

Synlighed og formidling

Hjørring Kommune vil samarbejde med lokale museer og foreninger om synliggørelse af de værdifulde kulturmiljøer. Historien skal formidles for at give mulighed for, at kulturmiljøets kvaliteter og værdier bringes i spil med henblik på lokal udvikling.

Bevaringsværdige bygninger

Hjørring Kommune har en række bevaringsværdige bygninger i byer, sommerhusområder og det åbne land. Sammen med de fredede bygninger udgør de bevaringsværdige bygninger en væsentlig del af vores fælles kulturarv inden for arkitektur og kulturhistorie med egnskarakteristiske og tidstypiske bebyggelsesstrukturer og byggeskikke.

Bygningerne giver karakter og kvalitet til omgivelserne

Hjørring Kommune betragter de bevaringsværdige bygninger som væsentlige elementer i bymiljøer, landsbyer eller landskabet, og bygningerne giver karakter og kvalitet til omgivelserne. Disse kvaliteter er en ressource for historiefortælling og oplevelse af det konkrete sted og er dermed et udviklingspotentiale for bosætning, erhvervsudvikling og turisme, som skal indgå i overvejelserne i forbindelse med ny planlægning eller omdannelse af det enkelte område.

Bevaring gennem tidssvarende anvendelse

Udpegningen som bevaringsværdig bygning er ikke en fredning af bygningen. Hjørring Kommune har begrænsede muligheder for at regulere om- og tilbygninger af de bevaringsværdige bygninger, medmindre der udarbejdes en bevarende lokalplan. Hjørring Kommune vurderer, at det generelt kun er realistisk, at bygninger bevares, hvis de kan anvendes til aktuelle og tidssvarende formål. En bevaringsværdig bygning uden anvendelse vil ofte forfalde.

Respektfuld forandring

Der skal derfor fortsat kunne ske udvikling og omdannelse af en bevaringsværdig

bygning, men forandringerne skal ske i respekt for byggetraditionen og den arkitektoniske kvalitet. Hjørring Kommune vil gerne være sparringspartner, når der skal ske ændring af en bevaringsværdig bygning.

Visuel arkitekturguide

Som et hjælpeværktøj har Hjørring Kommune udarbejdet en "Visuel arkitekturguide for det åbne land", der skal fremme en dialog om arkitektonisk og visuel kvalitet i det åbne land. Hjørring Kommune ønsker også at skabe forståelse og viden om landskabets geologiske og landskabelige værdi gennem øget formidling.

Udpegning af flere bygninger

De nuværende udpegninger er ikke fyldestgørende. Hjørring Kommune vil udpege yderligere bevaringsværdige bygninger indenfor de udpegede værdifulde kulturmiljøer og vurdere om enkeltbygninger skal udpeges på grund af bygningernes helt særlige bevaringsværdi.

Kirkeomgivelser

I Hjørring Kommune indgår kirkerne i sammenhæng med byer, landsbyer og de omkringliggende landskaber, og kirkerne giver karakter og kvalitet til omgivelserne.

Bymæssige og landskabelige kvaliteter

Hjørring Kommune betragter kirkernes bymæssige og landskabelige kvaliteter som en ressource i forhold til den lokale udvikling og skal indgå i de samlede overvejelser i forbindelse med tilladelse til opførelse af ny markant og høj bebyggelse eller beplantning og ny planlægning for landsbyområdet.

Visuel arkitekturguide

Som et hjælpeværktøj har Hjørring Kommune udarbejdet en "Visuel arkitekturguide for det åbne land", der skal fremme en dialog om arkitektonisk og visuel kvalitet i det åbne land. Hjørring Kommune ønsker også at skabe forståelse og viden om landskabets geologiske og landskabelige værdi gennem øget formidling.

Karaktergivende træer og beplantninger

I Hjørring Kommune indgår træer og beplantninger i oplevelsen af byerne og er sammen med bygninger, belægninger og gadeinventar med til at skabe offentlige byrum. Træer og beplantninger giver øget livskvalitet og sundhed samt øget biologisk mangfoldighed.

Foto: Foreningen for By- og Landskabskultur, Hjørring

Træer og beplantninger er en del af byrummet

Et byrum er summen af de omkringliggende bygningers facader, tag og materialevalg, vejes forløb og belægninger, skiltning, belysning, opholdsfaciliteter samt træer og beplantning. Træer og beplantninger giver en grøn karakter og skaber samtidig skygge og læ.

Den konkrete træ eller helheden af træer og beplantninger

Hjørring Kommune vil ved planlægning, omdannelse og drift tage hensyn til træer og beplantninger, der er karaktergivende for det enkelte byrum. Hjørring Kommune skal vurdere, om det er det konkrete træ eller helheden af træer og beplantninger, der er karaktergivende – f.eks. på grund af størrelse, alder eller art – og dermed bør bevares. Er der tale om et konkret markant træ, skal det bevares, men er der tale om en helhed af træer og beplantning, kan det enkelte træ fjernes eller flyttes, når det ikke har betydning for byrummets samlede kvalitet.

Ved sygdom og skade kan det være nødvendigt at fjerne karaktergivende træer og beplantning, og det skal så vurderes, hvordan genplantning skal ske, så nye træer og beplantninger kan bidrage til byrummenes kvalitet i mange år.

Bevaring gennem lokalplaner

Hvis karaktergivende træer eller beplantninger skal bevares, skal det ske gennem konkret udpegning og bevarende bestemmelser i en lokalplan.

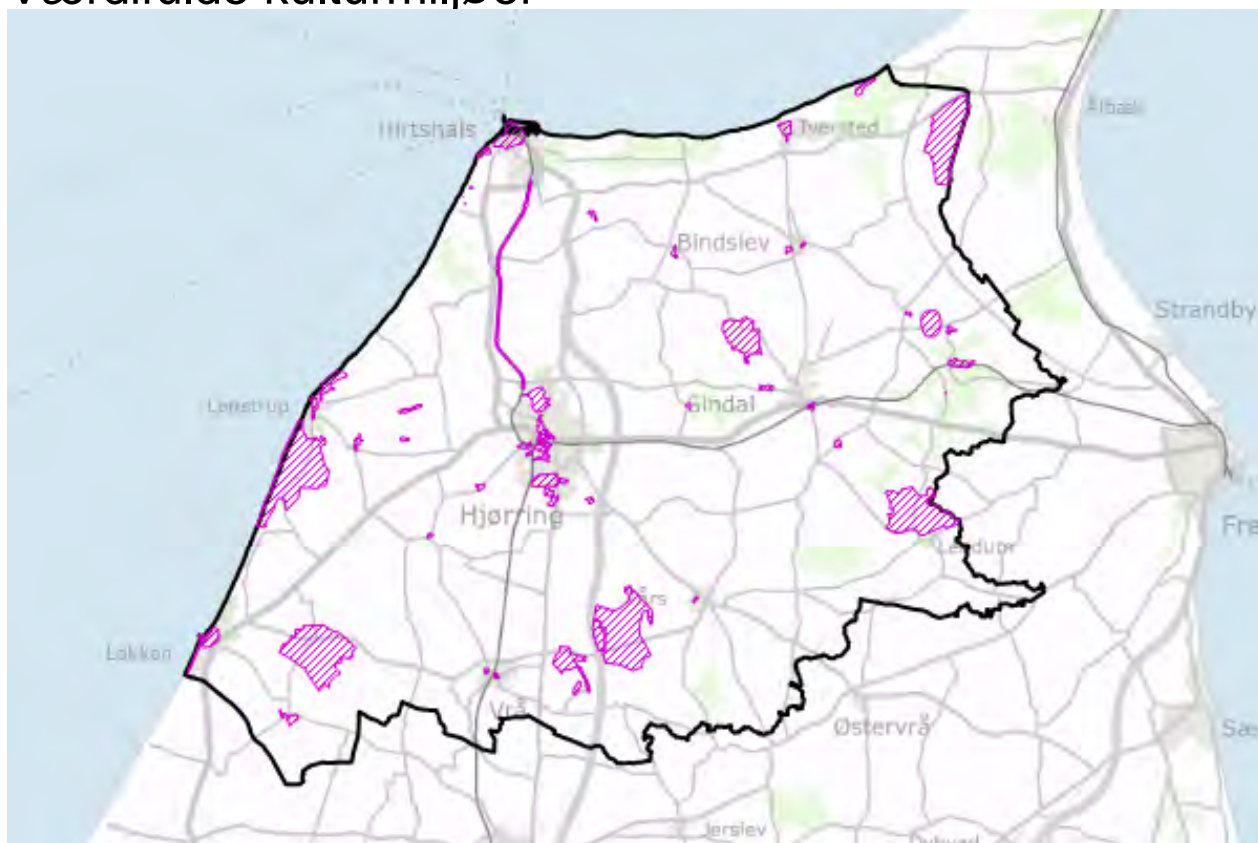
Kort og retningslinjer

Kommuneplanens kort og retningslinjer er en konkretisering af mål og strategier for det enkelte emne.

Retningslinjer kan have forskellig karakter. De kan fastsætte lokaliseringsprincipper eller kriterier, f.eks. placering af større ferie- og fritidsanlæg, eller de kan udpege områder med særlige interesser og indeholde detaljerede bestemmelser for de begrænsninger og muligheder, der er for at anvende de udpegede arealer til forskellige formål, f.eks. bevaringsværdige landskaber.

Retningslinjer kan geografisk dække store eller mindre dele af kommunen, og et enkelt område kan være omfattet af flere retningslinjer.

Værdifulde kulturmiljøer

15.1 Beskyttelse af værdifulde kulturmiljøer

Der skal ved byggeri, anlægsarbejde og andre ændringer indenfor de værdifulde kulturmiljøer, jf. kortet, tages hensyn til de kulturhistoriske værdier.

Ved udarbejdelse af lokalplan skal der redegøres for betydningen af et værdifuldt kulturmiljø, der indgår i planområdet eller i samspil med området, og der skal tages stilling til, hvordan de kulturhistoriske værdier kan sikres med bestemmelser om placering og udformning af bebyggelse, etablering af ny beplantning og placering af tekniske anlæg m.m.

Redegørelse til retningslinje 15.1

De værdifulde kulturmiljøer er udpeget med henblik på at fortælle en så bred tids- og indholdsmæssig historiefortælling om tidligere tiders udvikling i Hjørring Kommune. Det kan være stendyssens fortælling om stenaldermennesket, hulvejenes historie om vejforløb og transport i oldtiden og middelalderen, Hjørrings opståen i middelalderkvarteret, men også de senere tiders byudvikling med villa- og erhvervsområder samt særlige bygninger og anlæg som havn, fyrtårn og befæstningsanlæg.

For at sikre den brede historiefortælling er der udpeget værdifulde kulturmiljøer, som ikke rummer lige store potentialer for lokal udvikling. Det er samtidig ikke muligt at beskytte alle de udpegede værdifulde kulturmiljøer, fordi den aktuelle lovgivning ikke giver

mulighed for en sikring, fordi den aktuelle samfundsudvikling og de økonomiske muligheder ikke giver en realistisk ramme for en sikring, eller fordi vejr og vind over tid fjerner miljøet. De fleste af de udpegede værdifulde kulturmiljøer vurderes at have mulighed for positiv lokal udvikling og beskyttelse af de kulturhistoriske værdier.

Udpegning af værdifulde kulturmiljøer i kommuneplanen sikrer ikke en bevaring, da en udpegning ikke har retsvirkning. En bevaring skal ske gennem lokalplaner med tilhørende bestemmelser.

Beskyttelse af de værdifulde kulturmiljøers kvaliteter skal tage udgangspunkt i de konkrete muligheder og aktuelle behov. Flere af de udpegede værdifulde kulturmiljøer rummer aktive landbrug og erhverv, som skal have mulighed for fortsat udvikling. En beskyttelse skal derfor ikke hindre, at der kan ske ombygning, nedrivning af bebyggelse og opførelse af nybyggeri i et værdifuldt kulturmiljø.

En sådan udvikling kan tilføre ny kvalitet og værdi i respekt for kulturarven. Det kan f.eks. være ombygning med henblik på ændret anvendelse af en bygning, nedrivning af en bygning, som vurderes ikke at kunne genanvendes til nye formål indenfor den tilstedeværende økonomi, eller nybyggeri opført i en tidstypisk arkitektur. Hjøring Kommune vil gerne være sparringspartner, når der skal ske forandringer af et kulturhistorisk miljø.

Der skal også være opmærksomhed på, at skovrejsning og opførelse af tele- og elmaster, vindmøller, store landbrugsbygninger og høje siloer m.v. kan ændre omgivelserne omkring det værdifulde kulturmiljø. Der skal findes et konkret kompromis, der sikrer udvikling i overensstemmelse med det værdifulde kulturmiljø.

De udpegede værdifulde kulturmiljøer er:

- Kystkultur: Rubjerg Knude-området, Lønstrup By, Sommerhusområdet Harerenden ved Lønstrup, Løkken By, Løkken Kystfiskeri, Løkken Badehuse, Tannisby i Tversted, Hirtshals Fyr og Hirtshals Befæstning.
- Klostre og hovedgårde: Børglum Kloster, Vrejlev Kloster, Asdal Hovedgård, Baggsvogn Hovedgård, Bøgsted Hovedgård, Eskær Hovedgård, Fuglsig Hovedgård, Gårdbo Sø, Høgholt Hovedgård, Odden Hovedgård, Sejlstrup Hovedgård, Villerup Hovedgård og Åstrup Hovedgård.
- Bosætning på landet: Samlet gårdmiljø ved Høgsted, Enkeltgårdsbebyggelse ved Lendum, Vejklyngebyen Gl. Vennebjerg, Landsbymiljø i Vogn, Fortebyen i Vrensted og

Enestegården Åbenterp.

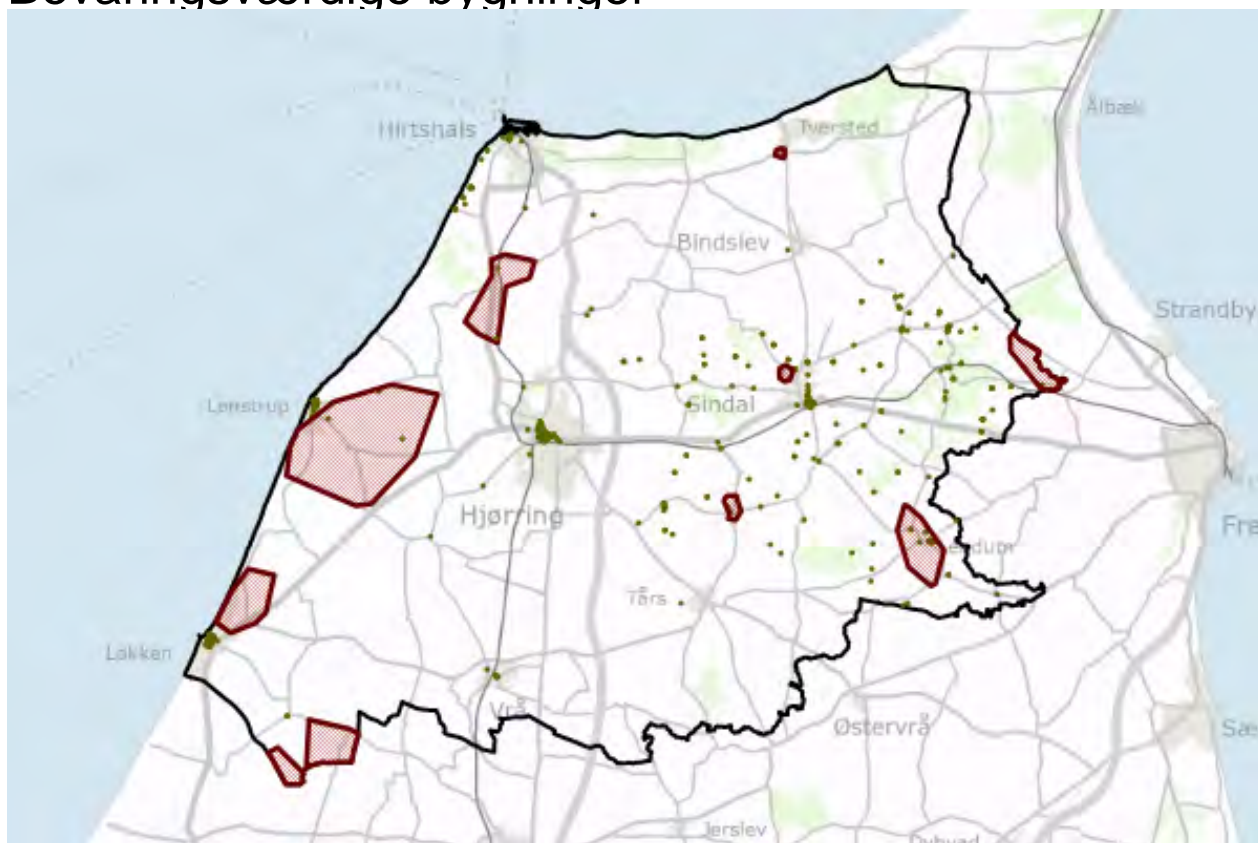
- Bymiljøer: Brinck Seidelins Gade i Hjørring, Gammel Hjørring, Erhvervsområdet Nestlé i Hjørring, Svanelundskvarteret i Hjørring, Byplan for Hirtshals By og Havn, Poulstrup By, Sønderlev By, Stationsområdet i Sindal, Højskoleområdet og Stationsområdet i Vrå, Bindslev Bymidte og Bindslev Gamle Elværk.
- Markante fortidsminder: Gravhøje ved Bjørnager, Hulveje i Slotved Skov, Tornby Dyssen, Jernaldergrave på Hjørring Kirkegård og Stenhøj Langdysse ved Tolne Kirkeby.
- Jernbaner: Hirtshalsbanen.
- Rekreative anlæg: Hjørring Bjerge, Parker og Anlæg i Hjørring By samt Tolne Skovpavillon.

Beskrivelse af det enkelte kulturmiljø kan læses her:

- [Kystkultur](#)
- [Kloster og hovedgårde](#)
- [Bosætning på landet](#)
- [Bymiljøer](#)
- [Markante fortidsminder](#)
- [Jernbaner](#)
- [Rekreative anlæg](#)

Udpegning af værdifulde kulturmiljøer er med denne aktuelle udpegning ikke afsluttet, og det skal ved efterfølgende kommuneplanrevisioner vurderes, om der skal udpeges yderligere kulturmiljøer, samt om allerede udpegede kulturmiljøer fortsat rummer den fortælling, der var anledning til udpegningen.

Bevaringsværdige bygninger

15.2 Bevaringsværdige bygninger

Der skal ved bygningsmæssige ændringer af bevaringsværdige bygninger, jf. kortet, tages hensyn til bygningens arkitektoniske og kulturhistoriske værdi.

Ved udarbejdelse af lokalplan skal der redegøres for betydningen af bevaringsværdige bygninger, der indgår i planområdet eller i samspil med området, og der skal tages stilling til, hvordan de bevaringsværdige bygninger kan sikres med bevarende bestemmelser om udformning og materialevalg.

Redegørelse til retningslinje 15.2

Bygninger, der er udpeget som bevaringsværdige i kommuneplanen, er jf. lovgivning omfattet af en offentlighedsprocedure med høring i 4-6 uger forud for påtænkt nedrivning. Hvis kommunen i forlængelse af høringen vurderer, at bygningen ikke kan tillades nedrevet, skal der udarbejdes en bevarende lokalplan.

Bygninger, der udpeget som bevaringsværdige i en bevarende lokalplan, er omfattet af lokalplanens bestemmelser om udformning, materialevalg og evt. forbud mod nedrivning. Ejer eller bruger må ikke foretage ændringer i strid med lokalplanens bestemmelser. Hvis der meddeles afslag på nedrivning, kan ejer anmode om, at kommunen overtager bygningen mod erstatning, jf. lovgivningen.

Hensigten med udpegning af en bygning som bevaringsværdig i enten kommuneplanen

eller en lokalplan er ikke at hindre udvikling og omdannelse af den enkelte bygning. Der skal være mulighed for, at bygningen kan skifte anvendelse eller om- og tilbygges. Forandringerne skal ske i respekt for byggetraditionen, den arkitektoniske kvalitet og de særlige bevaringsværdier, som den enkelte bygning har, og Hjørring Kommune vil gerne være sparringspartner og indgå i dialog.

Udpegning af de bevaringsværdige bygninger i kommuneplanen er baseret på forskellige materialer:

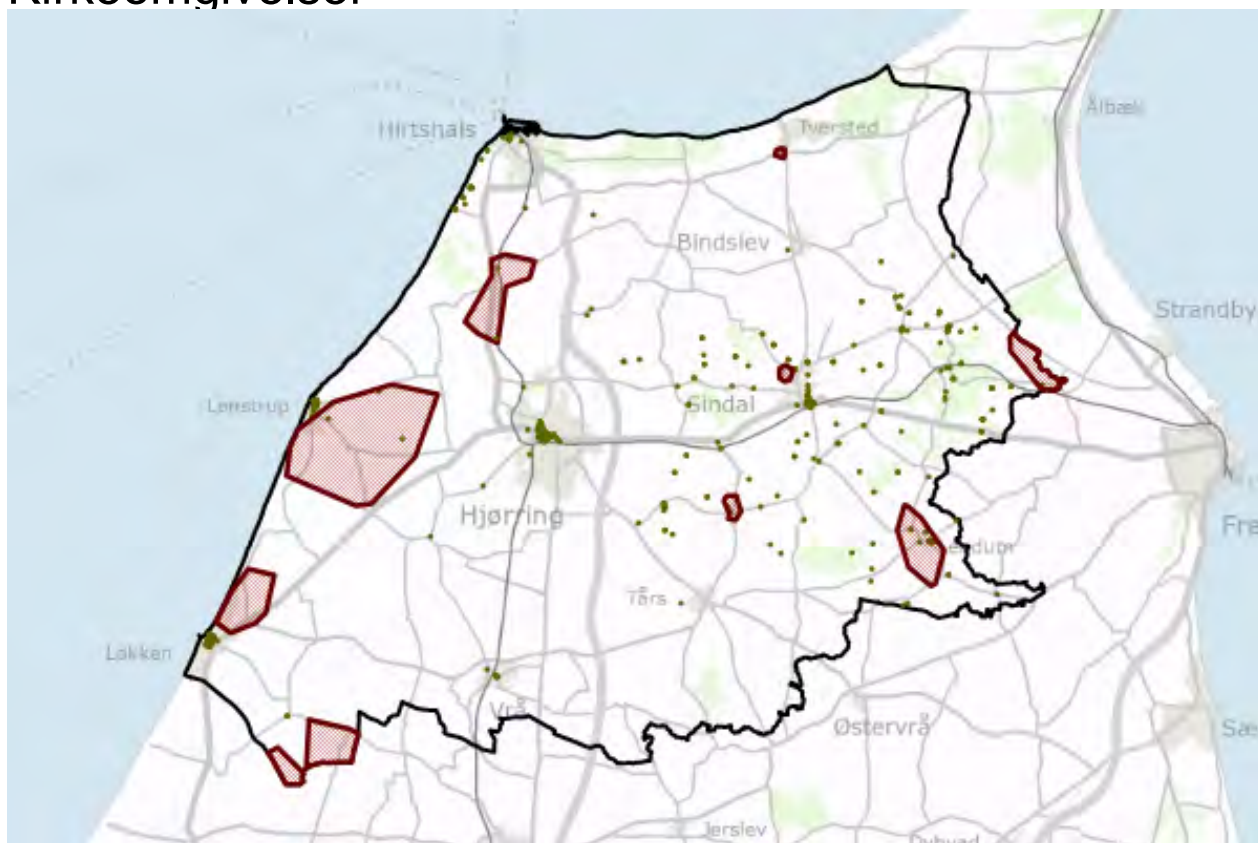
- En genregistrering og revurdering af bevaringsværdien af bygninger fra Sindal Kommunes Kommuneatlas 1991, som er gennemført i forbindelse med Kommuneplan 2013.
- Bygningsregistrant for Gammel Hjørring fra 1976.
- SAVE-registrering fra 2014 af bygninger på sydsiden af Østergade fra nr. 2 til 26, Brinck Seidelins Gade samt Amtmandstøften.
- Bygningsregistrant for Løkken fra 1999.
- Udpegninger fra lokalplaner.
- Enkeltudpegninger på grund af bygningens værdi for et værdifuldt kulturmiljø eller på grund af bygningens helt særlige bevaringsværdi.

Flere af bygningerne i den sidste kategori er udpeget i et samarbejde med Foreningen for Bygnings- og Landskabskultur i Hjørring Kommune og Vendsyssel Historiske Museum.

Fotoprojekt

Hjørring Kommune har i 2015 gennemført et foto-projekt i samarbejde med Foreningen for Bygnings- og Landskabskultur i Hjørring Kommune, så det er muligt at se aktuelle og historiske fotos af alle bevaringsværdige bygninger i Kulturstyrelsens database over fredede og bevaringsværdige bygninger.

Kirkeomgivelser

15.3 Beskyttelseszoner omkring aftalekirker

Inden for beskyttelseszonerne omkring aftalekirkerne, jf. kortet, må der kun opføres bygninger, tekniske anlæg mv., når kirkernes betydning som monumenter i landskabet og landsbymiljøet ikke tilsidesættes.

Ved udarbejdelse af lokalplan indenfor aftalekirkernes beskyttelseszone skal der redegøres for de kvaliteter, som kirken giver til omgivelserne, og hvordan disse kvaliteter sikres.

Redegørelse til retningslinje 15.3

For aftalekirkerne er der udpeget beskyttelseszoner for fjernvirkning i landskabet. Retningslinjen bygger på registreringer foretaget i forbindelse med indgåelsen af frivillige aftaler til beskyttelse af kirkernes omgivelser i starten af 1980'erne – de såkaldte aftalekirker. Aftaleparterne var kommunen, de kirkelige myndigheder, Fredningsnævnet og Nordjyllands Amt. Der er oftest tale om kirker, der ligger højt og synligt i landskabet.

Beskyttelseszonerne er flere steder justeret og udvidet i forbindelse med, at aftalekirkerne blev optaget i regionplanen. Beskyttelseszonerne er direkte overført fra regionplanen til kommuneplanen.

I Hjørring Kommune ligger 7 aftalekirker: Tornby Kirke, Tversted Kirke, Vennebjerg Kirke, Furreby Kirke, Lendum Kirke, Sindal Gl. Kirke og Ugilt Kirke. Samt 3 aftalekirker i

nabokommunerne, hvor en del af beskyttelseszonen ligger i Hjørring Kommune: Kvissel Kirke, Tise Kirke og Vester Hjerimitslev Kirke.

Der udpeges ikke yderligere beskyttelseszoner omkring kirker.

Ved planlægning for nye arealudlæg i det åbne land eller omdannelse af eksisterende byområder inden for beskyttelseszonerne, skal der redegøres for de kvaliteter, som den pågældende kirke giver til nærliggende landsby og omkringliggende landskab, og hvordan disse kvaliteter sikres.

Ved placering af ny markant og høj bebyggelse, f.eks. en mast eller silo, eller beplantning inden for beskyttelseszonerne, der har betydning for en kirkes synlighed og fremtræden i landskabet, skal alternative placeringer og udformning overvejes. Visualiseringer kan eventuelt indgå som et redskab til afklaring af sammenhængene omkring kirken.

Alle kirker i det åbne land og visse kirker i byområderne er beskyttet af naturbeskyttelsesloven, og næromgivelserne for flere af kirkerne er beskyttet af de såkaldte Provst Exner-fredninger.

Karaktergivende træer og beplantning

15.4 Karaktergivende træer og beplantninger

Ved planlægning, omdannelse og drift af byrum skal der tages hensyn til træer og beplantninger, der er karaktergivende for det enkelte byrum.

Ved udarbejdelse af lokalplan skal der redegøres for betydningen af træer og beplantninger, som er karaktergivende for det offentlige byrum, der indgår i planområdet, og der skal ske udpegning af bevaringsværdige træer og beplantninger.

Redegørelse til retningslinje 15.4

Med henblik på at fastholde de kvaliteter, som træer og beplantninger giver i de offentlige byrum, skal der ved planlægning, omdannelse og drift af byrum tages hensyn til træer og beplantninger, der er karaktergivende for det enkelte byrum.

Der udpeges ikke i kommuneplanen karaktergivende træer og beplantninger, som skal bevares, da en udpegning ikke har retsvirkning.

Træer og beplantninger, der skal bevares, skal udpeges i en lokalplan med tilhørende bestemmelser. Der skal derfor som en del af lokalplanlægningen i hvert enkelt tilfælde tages stilling til, om der indenfor lokalplanområdet er træer og beplantninger, der vurderes at være karaktergivende for byrummet. Hvis svaret er positivt, skal der i lokalplanen ske udpegning og udarbejdes konkrete bestemmelser for det enkelte træ eller den samlede beplantning.

Offentlige byrum omfatter gader, pladser og gårdrum samt parker, anlæg og grønne bynære områder, kirkegårde og private forhaver i direkte sammenhæng med gaderummet.

Træer og beplantninger omfatter enkeltstående træer, træer der indgår i en sammenhæng, f.eks. træerne på Beckers Plads i Hjørring eller ved Amtmandstøften i Hjørring, samt allé-træer langs veje. Beplantninger omfatter også f.eks. en rådhusvin på en facade, en markant hæk eller bøgepur.

Der gøres opmærksom på, at ældre træer og beplantninger kan være levested for beskyttede arter jf. Habitatdirektivet og Naturbeskyttelsesloven. Det kan f.eks. være flagermus eller fugle, der benytter et træ som dagkvarter, vinterkvarter og fourageringsområde. Inden et sådan træ fældes eller beskæres, skal det afklares, om det aktuelt er levested for en beskyttet art. Der kan eventuelt stilles krav om, at fældning eller beskæring sker på det tidspunkt af året, hvor det skønnes, at arten ikke har levested i træet.